

## Alle patiënten met een eerste psychose een MRI-scan? Niet nodig!

**Waarom dit onderzoek?** Het is al lang bekend dat een klein deel van de psychoses het directe gevolg is van een internistische of neurologische aandoening, zoals sarcoïdose, het syndroom van Cushing, thyreotoxicose, tertiaire lues of een hersentumor. Behandeling van patiënten met een dergelijke organische psychose is uiteraard heel anders dan die van een psychose in het kader van schizofrenie. Om deze groep op te sporen worden patiënten met een eerste psychose altijd gescreend met oriënterend lichamelijk en neurologisch onderzoek en enkele bloedbepalingen.

**Onderzoeksvraag** Het is onduidelijk of ook beeldvormend onderzoek van de hersenen met CT- of MRI-scan deel zou moeten uitmaken van die screening. In sommige landen, zoals Duitsland en Denemarken, gebeurt dat wel. In ons land vooralsnog niet. Of screening met CT of MRI nuttig is, hangt af van het aantal organische psychoses dat hiermee achterhaald kan worden.

**Hoe werd dit onderzocht?** Om dit na te gaan werd de prevalentie van klinisch relevante hersenafwijkingen bepaald op MRI-scans van 656 patiënten met een psychotische stoornis en een controlegroep van 722 personen zonder klachten. Deze scans werden in de afgelopen tien jaar in het UMC Utrecht gemaakt in het kader van onderzoek. De radiologische beoordelingen van die scans werden geclassificeerd als 'normaal', 'niet-relevante afwijking' of 'klinisch relevante afwijking'.

**Belangrijkste resultaten** Een compleet normaal aspect van het brein werd gerapporteerd bij 74,4% van de patiënten en bij 73,4% van de controlegroep. We vonden klinisch relevante afwijkingen bij 11,1% van de patiënten en bij 11,8% van de controlepersonen. Geen van de afwijkingen in de patiëntengroep vormde een mogelijk substraat voor een organische psychose. Niet-relevante hersenafwijkingen werden gevonden bij 14,5% van de patiënten en bij 14,8% van de controlegroep. Deze betroffen bijvoorbeeld: vergrote perivasculaire ruimten, afwijkende vorm van bijv. hippocampus of corpus callosum of toe- of afgenomen asymmetrie van ventrikel, hersenkwabben of het gehele brein.

**Consequenties voor de praktijk** Deze resultaten suggereren dat een MRI-scan geen essentieel onderdeel hoeft te zijn van de routinescreening voor patiënten met een psychotische stoornis. Uiteraard blijft beeldvormend onderzoek wel geïndiceerd bij speciaal vermoeden van een organische psychose.

### LITERATUUR

Sommer IE, de Kort GA, Meijering AL, Dazzan P, Hulshoff Pol HE, Kahn RS, van Haren NE. How frequent are radiological abnormalities in patients with psychosis? A review of 1379 MRI scans. *Schizophr Bull* 2012; doi:10.1093/schbul/sbs037.

### AUTEUR

IRIS SOMMER  
E-mail: i.sommer@umcutrecht.nl